

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Diumenge 6 de Mars de 1898

Núm. 3492

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 7
n provincies trimesstre. . . . . 3'50
Extranger y Ultramar. 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llogratia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

CREMA LACTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. lltre. Academia Medich Farmaceutica de Barcelona.

Eficacment recomenada pera augmentar la llet a las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, flouetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar a sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

AVIS

Lo taller y botiga de marmolista y escultor de Viuda y fills de Agustí Auqu, del carrer de Monterols número 25, s' ha traslatat a la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.

Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del pais y extranjers.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombras (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.—Preus reduhits y autenticitat garantiseda.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pasc Tarrech

ha establert son despaig en l' entressuelo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada a la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys a sos coneguts y amichs y al públich.

Horas de despaig: de 10 a 11 y de 6 a 8.

D. EDUART BORRAS PEDRET

METJE-CIRURJA

ha traslatat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

La llengua catalana

en los telegramas

En lo número d' ahir publicavam un suelto dihent que nostre estimat amich lo ferm catalanista D. Pau Font de Rubinat, en sa estada a Madrid,acompanyat del diputat a Corts per la Circumscripció D. Joan Canyellas, havia visitat al President del Consell de Ministres pera interessarli que la llengua catalana fos reconeguda com a co-oficial en la redacció dels telegramas. Anyadam també que l' senyor Sagasta s' havia mostrat molt favorable a la petició, y no ser extrany que dintre poch sortís a la «Gaceta» una Real Ordre autorisant l' ús de la llengua catalana en la redacció dels telegramas.

La petició no pot ser pas més justa, tant, que no hi pot haver ningú que tinga més que una mica clar l' enteniment que la combati, puig que resulta impossible trobar lo mes insignificant motiu pera que pugui combatressela.

Si fos la llengua castellana la única que s' admets en los telegramas, comprendrim allavors que per alguns elements se poss empenyo en no admetren cap més, per evitar confusions  estorcions en lo servey, pero tenm avuy que casi totes las llenguas europeas son admesas a telgrafos, entre las quals se comptan la alemanya y la inglesa, que de segur entendrn menos que la catalana la majoria dels empleats de telgrafos.

No comprenm los motius perque s' hagi pogut excloure del servey de telgrafos la llengua catalana, y l' perque s'igan admesas moltes altres llenguas extranjeras. Ni la historia, ni las costums ni la justicia ho abonen, com anem a demostrar.

Quan se realis la confederació de la Corona Ara-

gonesa ab lo regne de Castella, no existían encara telgrafos, pero en lo pacte d' unió, se respectava y autorisava que tots los documents d' ordre interior fossin igualment valits en la llengua castellana com en la catalana, y per molt temps dins de Catalunya y fins en los documents que s' dirigian al Rey, se feya ús de la llengua catalana, casi exclusivament, sens que ningú hi vingués a posar cap reparo. Estava reservat als guberns liberals del prsenti sigle lo conculcar nostre dret, lo unificar l' ensenyansa, lo declarar oficial la llengua castellana ab exclusió de tota altra, y excluhir nostra llengua de tots los usos y funcions que dimanin del poder central y centralisador.

Aix es faltat al pacte obertament y ab tota la mala fe de que es caps un poble ensoperbit. L' historia y la justicia ens diuen que tant dret tenm nosaltres de usar la llengua catalana dins del Estat espanyol com ells la castellana. Se permet l' ús de llenguas extranjeras quan pochos mils sern los extranjers que habitin l' Espanya y cap lo que siga espanyol per dret de naturalesa, puig que no hi ha un pam de terra a la pensula en que sos habitants parlin francs angls  alemany. En cambi la major part de la costa mediterranea ab las islas Balears, es habitat per una població de més de quatre milions d' habitants que parlon catal y catalans son per naturalesa.

Aquesta numerosa població catalana, que forma la part més activa, més intelgent y que més honra al Estat espanyol, y que més contribueix a sos tributs, té major dret que cap extranger a usar sa llengua en tots aquells serveys que depenguin del Estat.

Quns inconvenients poden tenir los castellans en que 'ls catalans ens valgem de nostra llengua pera comunicarnos a distancia? No hi fa res que 'ns valgem d' ella pera nostres assumptos comercials  polítichs, com ells se valen també de la seva sens que nosaltres hi posm cap reparo. En los negocis del Estat hi tenm per lo menos tant y dret com ells, es una imposició injusta lo que se 'ns posi trabas a nostres medis naturals que venm obligats a desenrollar, dins del perfecte dret que tenm de viure y desenrollarnos dins del Estat de que formm part.

No sabem com Catalunya ha pogut arribar a caure dins de tanta baixesa, com durant aquest sigle se 'ns ha pogut arreballar tants drets y se 'ns ha pogut negar la participació a tants d' altres com se 'n han creat portats pel progrés, com lo que havia de ser patrimoni de tots los espanyols per un igual, s' ha vingut acaparant per un sol poble, pel poble castell.

D' aix la major part de culpa la té Catalunya, d' haverho consentit. Los representants que Catalunya ha enviat a Madrid, confosos entre 'ls remats que forman los partits castellans, s' han mirat ab indiferencia squeixas grans espoliacions d' ordre moral, y sols han provat de fer valdre son poder quan s' ha tractat de salvar alguna industria amenassada per algun tractat de comers, com si la vida moral no valgus mil vegadas més que la material.

A reconquistar donchs aqueixos drets que tant ens honrarin devem dirigir tots nostres esforços, y perzo es fan dignes del aplauso de tots los catalans los avans mentats senyors que han donat lo primer pas en aquest sentit.

L' obra est comensada; are falta que no la olvidem, que la prosseguim ab té pera alcanasarla, que si no basta a conseguirla l' empenyo de dos catalans, basti a exigir, la la voluntat de tot un poble pestergat que reclama 'ls seus drets, que si 'ls perd ab sa debilitat, pot recuperarlos ab sa energia.

JOSEP ALADERN.

ARTS Y LLETRES

Las Ballas de ca'n Filibert

¿Qui no coneixia de Perpinyá uns cuants anys enderrera á can Filibert? Cal dire que las famosas quadrilles que la musique jugave en aquella sala, las mazorcas tant saltades y aquellas polkas en que no's tocava á terra, eran sens rival en tots los pobles de la plana.

Tot lo jovent rossellonés coneixian aquestas ballas per lo punt que tenia la musique de jugarles ben saltades y los catalans que restavam á Perpinyá sense tindre allí ni familia, ni pare ni mare, tots teniam dinou ó vint anys, y en veritat que com tants pòchs anys no's pesavan, tots anavam prou lleugers y arribán á la sala si la musique ya jugave, sense cap compliment anavan á cercá una nina per ballarhi, aquellas polkas tan saltades.

Al diumenge á la tarde després d' haver dinat ens anavem á prendre un café a can Bigorre frente la porte del Castellet y després per la «Porte Notre Dame» cap á la «Passejade dels Platanes» anant mirant las ninas com pasavan lo pont de fosta y anavan á las ballas. Cuant eran dos cuarts de quatre ja 'ns hi deixavam caure, traspasavam lo pont de fusta, y escalas amunt fins delà la sala. Com Perpinyá es poble agricol, hi ha unas nines rodaxonas y sanas, ab lo saquet curt, y la cofia ab puntas posada, presentava un bonich aspecte lo conjunt d' aquella sala; jugava la musique, 'l jovent s' entusiasnavem; y dihent yo als meus companys: aneu á cercar las nines que ja jugan les quadrilles, y las ballarem ben saltadas perque aixís podrém dir que com las ballas de can Filibert... vaja... ni ha pas d' altres, ni á Perpinyá ni á tota la plana.

ISIDRO LLEVAT.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 5 de Mars de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneróide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	754 754	83 83	40	22	Plujós	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NEVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. 42 Sombra 40	3	6 9	S. S.	Cun Nín	07 09

La empresa del Teatre Fortuny, ab molt bon acort, ha obert un nou abono de deu funcions, lo que comensará ab la que tindrà lloch aquesta nit.

Y dihém ab molt bon acort perque sens dupte que hauria sigut sentida la despedida de la companyia Giovannini que tan bonas nits nos fa passar al teatre.

Ahir á la una de la tarde va arribar al port de Tarragona lo vapor «Modesta» que conduheix 40.000 kilos de bacallá pera la casa establerta en aquesta ciutat ab la rahó social Massó y Ferrando.

Lo «Modesta» no porta altre carregament d' aquest article apesar de que estém en una época la mes indicada pera son consum y d' haverhi molt pocas existencias en tota la provincia.

Consignacions d' aquesta importancia parlan molt en favor de las casas comerciales que la reben.

Per personas arribades ahir de Prades, sabém que en aquella població, sixis com en aquella alta montaña, nevá desde las sis del matí continuant encara fins á las sis de la tarde, hora que sortí de dit punt la persona que 'ns ha facilitat la noticia, afegint que'l temps se mostrava propici per la neu.

Degut á dit canvi atmosféric lo termómetro descendí, sentintse un fret bastant regular.

Ahir reberem lo «Teatro Regional» sense l' exemplar de la comedia que acaba de donar per fulté aquella popular revista, apesar de que'l número arribá ben lligat ab fil de fer mitja.

Será un descuyt ó s' haurá quedat per correus?

Nostre particular amich y excelent colabrador en Miguel Ventura Balanyá, resident á Paris, acaba de traduhir lo nou y ja famós drama de Gabriel d' Annunzio titolat «La Ciudad Morta», que está cridant la atenció de tots los literats d' Europa.

Sabém que alguns amichs del traductor s' interes-

arán perque alguna companyia catalana posi en escena aquesta joya del art modern.

Nostre enhorabona al amich per tant meritoria obra.

Telegrafia de Madrid que ab motiu de lo enfermetat que ve sufrint lo destre Frascuelo, la Reyna ha enviat á casa del torero un «caballerizo» pera expresar lo desitj de l' augusta dama de que la enfermetat no tinga ulteriors consecuencias.

Encára que 's troba mes aliviad, sos amichs y admiradors temen un funest desenllás, visitant frecuentament sa casa.

Las llistas se cubreixen rapidament de firmas de la banca, del comers y d' altres dignataris.

Lo torero está rebent tots los homenatjes d' una majestat.

Las peripecias de sa enfermetat se comentan y circulan ab rapidés per círculs y cafés.

Are digui 'l lector si la terra ahont aixó passa pot tenirse per país civilisat. Ni á Cafreria se fa una apologia mes ruidosa de la brutalitat humana simbolisada per aqueixos sers depravats y embrutits coneguts ab lo nom de toreros.

Una gent aixís, que vagi á la m...

En lo Centre Excursionista de Catalunya se inaugura ahir nit, á las nou, un curs de lecturas de clásichs catalans per don Jaume Massó Torrents.

La lectura primera será: «Cronistes: Don Jaime primer d' Aragón».

Felicitem á nostre estimat amich y notable literat en Massó Torrents per l' activitat que desplega en bé de nostra literatura. L' estudi de nostres clásichs es lo que mes convé á nostra joventut que cultiva la literatura, ya que á ells es precis dirigir la vista si 's vol fer de la llengua catalana una llengua ab personalitat propia.

Segons ens escriuen de Uldecona, durant lo pasat carnaval se celebrá un ball de disfressas en la sala consistorial d' aquell Ajuntament.

Are no mes falta que aquell digne Alcalde mani posar una lápida commemorant aquell fastuós succés.

Ja 's veu que Uldecona está tocant á las terras castellanas.

Noticia castellana:

«Durante los dias de carnaval, las cosas de empeño de esta Corte tuvieron extraordinario movimiento. Como prueba de ello, se dice que solo el martes, día último de carnaval, se empeñaron los madrileños ropas y alhejas por valor de 34.225 duros».

Los madrilenys no son previsors, fan molt mal fet de gastarse 'ls cabals aixís. Mes valdria que s' ho guardessin pera colocalho en un emprestit quan esclatará la guerra ab los tocinos, ó sino quan arribi 'l cas no podrán treure mes que miseria.

Aquesta nit se posará en escena en lo teatre de la «Juventud Reusense» lo drama catalá en tres actes original de D. Pere A. Torres, titulat «La llantia de plata».

Després de la funció, la banda de la societat executarà alguns ballables en obsequi al bell-sexe.

Se veu que no sortirém may d' angunias. Are telegrafia de Londres que 'l periódich «The Standard» ha rebut un despaig de Shangay, en lo que assegura que la concentració de la escuadrilla nort-american en los mars de la India te per objecte preparar un plan concebut pels Estats Units y que consisteix en atacar á Manila en lo cas de que estallés la guerra entre la citada nació y Espanya.

Aquest telégrama servirà segurament pera augmentar los pesimismoes.

A veure si l' Estat espanyol aviat tindrà dos enemics á Cuba y dos á Filipinas. Si 'ls nort-americanos ajudessin als tagalos, es de suposar que aquets se tornarian á aixecar més forts que may, de resultas de lo qual Espanya podria perdre aquelles extensas islas. Y es induptable que aixó passarà si Espanya no acaba aviat la guerra de Cuba.

En lo saló d' espectacles de la societat «El Alba» tindrà lloch aquesta nit la legenda trágica en 3 actes y en vers, de Frederich Soler «Lo Monjo Negro».

Heus aquí un telégrama molt significatiu:

«S' asegura que 's troba ja del tot acabat l' encasillat de Puerto Rico».

Are comprench perque encare hi ha separatistas apesar de la autonomia. ¿Autonomia y encasillat? Me sembla que son d'agás cosas que no lligan, es com si diguessim lliberiat y despotisme.

La important Agrupació Catalanista de Targa darrerament constituída ha nombrat sa Junta Directiva composta únicament de President y Secretari. Desempenyan respectivament aquestos càrrechs, lo conegut banquer d' aquella població D. Francisco Serés y don Joseph Güell, pintor.

Diuhem que ha sortit de Barcelona pera Madrid l' ilustre dramaturg D. Angel Guimerá, ab objecte d' assistir als enseigs de sa obra «El padre Juanico», que s' estrenará la próxima setmana en lo teatre Espanyol.

No teníam noticia de tal obra y ens sorprén. Aqueix empenyo del senyor Guimerá en fer estrenar totes las sevas obras á Madrid y en castellá, ens explica clarament al rebaixament que han arribat las companyies catalanas enfangantse en las obras de plagiaris y autors sense mérits de cap classe que avuy absorbeixen per complert nostra escena. ¿Qué fa 'l públich de Barcelona que no acaba tanta vergonya?

Lo recaudat en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies puja la cantitat de pessetas 1085'37.

Pera regalar als JOSEPHS, la casa **POR-TA**, vos ofereix tres elegants corbatas forma parisench per 3 pessetas. A las JOSEPHAS, un bonich joch de taula compost de 1 mantell 8 per 12 y dotzena de tuvellons per pessetess 9'50 acompanyat d' una luxosa capsa. Als JOSEPETS lo mocador-butxaca «Ideal», tot seda ab «gareton» á pesseta un. A las PEPETAS una dotzena mocadors tot fil ab «gareton» doble vora.

SECCIO LITERARIA

Lluisa

La Lluisa es una noya que contarà aproximadament dineu anys. Es alta, de formas no molt voluptuosas encar; ulls negres com la tinta, arqueijats per quasi imperceptibles selles; lo nas petit y afilat, sos llavis prims y sonrosats s' obran al somriurer per mostrar dos renglas de nevadas y diminutas dents; sos embullats y sedosos cabells cauen en abundants rissos demunt sas magrisonas galtes cubertas quasi sempre d' una palidessa extremada, lo que contribueix á dar á sas faccions un marcat aspecte mistich; en fi, es un tipo ideal; pero... ¡si bonich es son fisich, quant mes no ho es son cor!...

De la desgracia nasqué y en la desgracia ha viscut. Ignora qui es son pare. Viu soleta ab sa pebre é idolatrada mare, que desde llarga fetxa 's troba paralítica, per la que ella treballa nit y dia á fi de que no li falti un mos de pa.

Azis la pobra Lluisa privantse de tots los goigs mundanals propis de la seva edat, vivia sino felis, contenta ab sa sort. Pero com aqui en aquest mon la pau es pasatgera, vingué un dia que la pobre paralítica s' agravá d' un modo extraordinari.

Deseguida la Lluisa aná á buscar al metge y aquest digué qu' era precis que no 's separés del costat de la malalta, puig estava en un estat gravissim ¿Com ferho si estava ocupada tot lo dia? No tingué altre remey que abandonar la feyna per posarse á son cuydado.

D' aquest modo anavan pasant días; la malalta, sempre igual y la Lluisa desesperantse perque veyá que si aquellas situació s' allargava massa se li acabarian los recursos y demanava fervorosament á Deu qu' acabés pronte son martiri, pero aquest no la escoltá y arribá lo dia per ella previst; La miseria s' havia apoderat d' aquella santa llar, y la pobre noya, no tant sols havia agotat lo seu, sino que l' apotecari li va dir que no podria allargar mes lo conte.

Era una borrascosa nit de Janer, lo vent brunzia ab forsa per los deserts carrers de la ciutat, quan arribá lo metge á ca la de la Lluisa, en lo precis moment que acabava d' agafar un fort accident á sa pobre mare. L' examiná detingudament y fent un gesto d' amargura receptá ab prestesa, dihent á la noyeta.

—Ves corre á buscar aixó, desseguida, ó sino es morta.

Ab quin delit corregué á casa l' apotecari creyentse doblegar son cor de roca.

Hi arribá y al allargar la recepta aquesta li digué.

—Si no porta 'ls cuartos no puch despatzarla.

—Per l' amor de Deu que la meva mareta 's morirá,.... ja li pagarem.... Com descriurer sos llaments! Pero fou en vá, lo farmacéutich no aixugá las llágrimas d' aquella infelis.

Madrid 5.

L'«Herald» de Nova York publica un despaig de Washington donant compte de la junta que avuy celebrarán los individuos del Congrès partidaris de la independència de Cuba.

En dite reunió discutiran lo que convé fer pera obligar al Govern a secundar sos propòsits.

—Segons noticias de Avila los ànims se troban més calms.

Apesar d' aixó s' ha ordenat que 'l regiment de Saboya estigui disposat pera sortir en quant se consideri oportú, puig se tem que avuy se reproduixin á Avila los successos d' aquets darrers dia.

—Un despaig de Londres diu que 'l «Daily-Mail» ha rebut un parte d' Hong-Kong segons lo qual los excabecillas filipins que 's troban á dit punt han rebut una carta fetxada á Manila, en la que 's demana son apoyo pera promoure una altra guerra.

—Aquesta tarde s' ha rebut un cablegrama de la Habana comunicant que segons noticias de Candelaria, ha sigut identificat lo cadavre del cabecilla Ducassi.

Afegeix lo despaig que s' han presentat á indult lo cabecilla Dongino y altres individus de sa partida.

Aquestas presentacions s' atribueixen als travalls que ha portat á cap lo general Parrado.

—Lo dilluns tindrà lloch en aquesta capital un meeting romerista ab l' objecte de proclamarse la candidatura dels generals Borrero y Segura pera diputats á Corts per Madrid.

Aquesta candidatura se denominarà Nacional, ab l' objecte de que pugnin votarla diferents elements polítics.

Lo general Segura ha dit que en lo cas de ser preclamat diputat, explica á las Corts quant ha ocorregut á Cuba, parlant clar, puig es precis enterar á Espanya de certs fets fins ara ocults.

—Segons noticias de Cuba á Batabanó (provincia de la Habana) un cicló ha destruhit lo cuartel y 'ls hospitals.

Hi ha que lamentar nou soldats morts y dinou ferits.

—Lo Govern insular ha consultat á Madrid alguns detalls pera 'l nomenament de consellers d' Administració.

Lo Parlament cuba ha sigut convocat pera 'l dia 27 del mes pròxim y las eleccions tindrán lloch lo 27 del actual.

—Carencia absoluta de noticias de la guerra.

—Un despaig particular de la Habana diu que s' ha descubert un important contrabando de joyas.

Se feya per medi de las caixas que desde 'la Estats Units s' enviava á la Habana en lo concepte de socorros pera 'ls reconcentrats.

—Lo senador americá Mr. Procter ha visitat al cementiri de la Habana acompanyat d' alguns individus yankees, depositant coronas en las sepulturas dels tripulants del «Maine».

—Dels Estats Units se reben las següents noticias relacionadas ab la catástrofe del «Maine».

Lo cònsul Lee continúa assegurant que la voladura fou intencionada, havent enviat á son Govern un informe en tal sentit.

Segons noticias de Cayo Hueso la comissió que té l' encàrrech d' emetre dictámen sobre de dit assumpto tornarà á la Habana pera prosseguir los estudis suspesos.

Un enginyer nort americá s' ha compromés á posar á flote lo casco del «Maine» obligantse á abonar 250 mil dollars al Govern dels Estats Units si sa empresa fracasés.

Demana tan sols que se li abonin los gastos indispensables pera realisar son plan.

París 5.

Se parla d' un nou candidat pera 'l Govern de Creta.

Es aquest lo prímpcep Cristián Frederick Carles de Dinamarca segon fill del prímpcep real. Està casat ab la prímpcesa filla del prímpcep de Gales.

L' emperador Guillerme apoya resoltament aquesta candidatura.

—Diu lo periódich de Viena «Nueve Tageblatt» que l' edi que mostran los yankees á Espanya es de tot punt injustificat y que sols s' espica per las calumnias que contra la noble nació espanyola propalan sos perpetuos enemichs.

—S' adverteix certa tendència á la baixa de blats extranyers en los mercats de Fransa.

Las existencias de blat indígena han desaparecut d' aquest país.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Anegada en llàgrimes y plena de desesperació, sorti la pobre Lluisa al carrer. Caminà llorch trezo sens saber ahent anava, estava com a'elada, no hi veyá...: Mes de pronte passá per son cervell una idea salvadora;—Captant—'s digue—captant podré salvar á la mare y sens pensarshi mes, s' aproximá al primer transeunt que vegé (qui era un senyor de bastanta edat qu' abrigat ab rich gaban oaminava pansadament per la acera) y li digué.

—Caritat, senyor, per comprar un remey per la meva mare que s' está morint.

Allavors quell senyor ab mirada copdioiosa y escrutadora, l' examiná de cap á peus y acostantsi mes, li digué á cau d' aurella algunas paraulas.

La noya al sentir sa veu se 'l mirá esvarada y donat un sospit ofegat digué:

—Miserable, primer l' honra que la vida.

Y, com una folla fugi corrent carrer amunt perdentse la seva silueta entre las tenebras de la nit.

PERE CAVALLÉ.

Reus, Febrer 1898.

Sub-marina

Demunt son llit d' arena

y roca y molsa á un temps

mandrosament reposan

gronzantse suauament,

las aguas transparentas

del mar blavós, inmens.

Ja fa sigles y sigles

que bregen ab dalé

els invisibles polípos

per aixecá un castell

que passi de flor d' aigua,

allí hont el vent brunzeix

y lluytan y 's trocejan

las onas y els vaixells.

Al fons de la mar blava,

quina quietut! quin fret!

la llum hi arriba morla,

feble, fosforescent.

L' ostra perlera, 's bada

sens fe 'l remer mes breu,

y el peix de rassa ignota

reposa dolsament.

Itinias fantásticas

de colors vius é incerts

lliscant de lloch cambian

per art d' encantament.

Ni un raig de sol travessa

el gruix del mar extens

la llum tapa ab las onas

y 's descompón y 's pert.

De sobte, la pau trenca

un xiuxineix incert

remó com de paraulas

que arrosseguen el vent

que com un llamp s'acosta

y passa, y fuig corrents.

La eterna pau s' agita

el fons del mar tremeix

la vida alsa la testa

per un instant no més,

pro al punt á caure torna

en son insomni etern.

¡Salut! es la paraula

lo que ha passat corrents,

conduhida pel telégrafo

qu' els continents uneix.

Es l' esperit del geni

del home omnipotent,

es la impalpable idea

filla eternal de Deul

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Victor.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de la Purissima Sanch

A las sis de la tarde se donará comens á la solemne funció que la Real Congregació de la Purissima Sanch dedica á la segona Paraula que N. S. Jesucrist pro-nunciá desde la Creu, predicant lo R. Joseph Figueras Vicari d' aquesta parroquia.

Sant de demá.—Sant Tomás de Aquino.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 4

De Valencia en 14 horas. v. «Grao» de 1.010 ab tránsit, consignat a dea Anion Mas.

De Port-Vendres en 2 dias pol. gol. francesá «Jeu-ne et Luoiennes», de 63 ts., ab bocoys buyts consignat á don Anton Marinó.

De Port-Vendres y esc. pail. francés «Anna», de 67 ts., ab efectes, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

Despatcadas

Pera Nantes y esc. v. francés «Mitjdia» ab ví.

Pera Marsella y esc. v. «Grao», ab ví.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'17	Cubas del 86	91'43
Exterior	80'25	Cubas del 90	76'12
Colonial		Aduanas	95'
Norts	22'70	Oblig. 5 p $\frac{2}{3}$ Almansa	78'25
Fransas	17'90	Id. 3 p $\frac{2}{3}$ Fransa	38'75
Filipinas	95'		

PARÍS

Exterior 59'43 Norts

GIROS

París 35' Londres 34'15

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'20	Filipinas	
Exterior	80'25	Aduanas	95'
Amortisable	76'50	Cubas 1886	91'50
Fransas	17'85	Cubas 1890	76'12
Norts	22'70	Obs. 6 0/0 Fransa	71'75
Exterior París	59'43	Obs. 3 0/0	38'62

GIROS

París 35' Londres 34'15

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qual-sevol braguer comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en les periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres peitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniante aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Falzas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjía especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Compañia italiana

d' ópera y opereta

D. EMILI GIOVANNINI

Funcions pera avuy.—Tarde: La popular opereta en tres actes, titulada «La Mascotte».—A dos cuarts de 4.

Nit: Primera d' abono de la segona série.—Se posará en escena la ópera en 3 actes, titulada «Sonámbula» y estreno de la opereta en un acte «Lubino».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A tres cuarts de nou.

